

Сердечно вітаємо МИХАЙЛА МИХАЙЛОВИЧА КУЖКА з 75-річчям!

5 лютого 2025 року виповнилось 75 років від дня народження відомого вченого в галузі фтизіатрії, пульмонології та алергології, доктора медичних наук, професора Кужка Михайла Михайловича, провідного наукового співробітника відділу хіміорезистентного туберкульозу та завідувача відділенням ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України».

Михайло Михайлович народився у селищі Кострово на Брестщині, у мальовничому білоруському Поліссі. Закінчивши середню школу, вступив на лікувальний факультет Тернопільського державного медичного інституту (нині Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського). По закінченню інституту в 1973–1977 рр. працював лікарем-експертом Житомирського обласного бюро судово-медичної експертизи, поєднуючи роботу експерта та лікаря-терапевта районної лікарні.

З 1978 р. по 1981 р. за направленням працює цивільним лікарем шпиталю п/п 28248 групи радянських військ у Німеччині, надаючи кваліфіковану медичну допомогу військовослужбовцям та цивільним особам. Свою трудову діяльність у Київському НДІ туберкульозу, пульмонології і грудної хірургії ім. акад. Ф. Г. Яновського (зараз — ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України») розпочав у 1981 р. з посади ординатора диференційно-діагностичного відділення, в подальшому пройшовши шлях від аспі-

ранта до завідуючого відділенням алергології та фтизіопульмонології.

З Інститутом пов'язана майже 45 річна наукова, лікувальна та громадська діяльність М. М. Кужка. Ювіляром була захищена кандидатська дисертація на тему: «Клініко-функціональні та імунологічні критерії медичної реабілітації хворих на хронічний обструктивний бронхіт і бронхіальну астму на стаціонарному етапі». З 1986 по 1995 рр. М. М. Кужко приймає активну участь у виконанні науково-дослідних робіт Інституту. В цей період найбільшої уваги було приділено дослідженню порушень ліпідного обміну у пацієнтів із сімейного реєстру зі спадковою схильністю до бронхіальної астми; вивченню порушень в системі інгібіторів протеїнази і сурфактантної системи при бронхіальній астмі; виявленню імунологічних та біохімічних маркерів виникнення та розвитку спадково обумовленої бронхіальної астми; дослідженню частоти випадків антигенів системи гістосумісництва та їх гаплотипів у пацієнтів із сімейного реєстру бронхіальної астми. Результатом проведених досліджень був захист у 1996 році докторської дисертаційної роботи на тему «Фенотипічні і генетичні предиктори бронхіальної астми». У 1998 р. ювіляр був обраний на посаду завідуючого відділенням фтизіопульмонології, що пов'язано у зв'язку з погіршенням епідеміологічної ситуації в Україні, із залученням висококваліфікованих спеціалістів-пульмонологів для посилення боротьби із захворюваннями на туберкульоз та неспецифічні захворювання легень.

М. М. Кужко успішно готує кадри з фтизіатрії та пульмонології. Під його керівництвом та за науковою підтримкою виконані 2 докторські та 9 кандидатських дисертаційних робіт, в даний час виконується 1 кандидатська дисертація. У 2007 року М. М. Кужко було присвоєно вчене звання професора. У теперішній час, поряд з вивченням причин епідемії на туберкульоз, під керівництвом М. М. Кужко проводиться розробка та впровадження нових інноваційних методів діагностики та лікування хворих на туберкульоз легень та інші мікобактеріальні інфекції із супутніми бронхіальною астмою та хронічним обструктивним захворюванням легень, ураженням гепатобіліарної системи, туберкульоз легень, асоційований із ВІЛ/СНІД, як у цивільних, так і у військових осіб. Велику увагу ювіляр приділяє проблемі рецидиву туберкульозу легень та його профілактики.

М. М. Кужко є одним із розробників підходів до лікування туберкульозу легень із застосуванням нових інноваційних методів парентерального та інгаляційного застосування лікарських засобів. А робота М. М. Кужка «Розроблення і впровадження інноваційних технологій у діагностиці, лікуванні та прогнозуванні туберкульозу у цивільних і військових із зони ООС в умовах пандемії», що представлена на здобуття Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій отримала найвищу оцінку. Саме за це за розпорядженням Кабінету Міністрів України № 916-р від 18 жовтня 2022 року М. М. Кужку присвоєно звання Лауреата Премії Кабінету Міністрів України.

За результатами виконаних наукових робіт ювіляром опубліковано понад 400 наукових праць,

видано 2 монографії та 6 навчальних посібників, отримано 5 патентів та 9 авторських свідоцтв на винахід, створено більше як 35 раціоналізаторських пропозицій. Тільки за останні роки за результатами наукових досліджень ним зроблено понад 15 усних та 20 постерних доповідей, які були представлені на закордонних форумах з проблем фтизіатрії та пульмонології. За матеріалами цих доповідей опубліковані статті у фахових закордонних виданнях, які індексуються у Scopus та Web of Science. Вже на посаді провідного наукового співробітника відділу хіміорезистентного туберкульозу, а в теперішній час завідувача відділенням ювіляр займається дослідженням ефективності і безпечності нових протитуберкульозних препаратів та схем лікування лікарсько-стійкого туберкульозу.

М. М. Кужко є членом Вченої ради Інституту та членом спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій за фахом «Фтизіатрія» при ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України». Михайло Михайлович входить до складу редколегії «Українського пульмонологічного журналу», журналів «Астма та алергія», «Інфузія і хіміотерапія», «Практикуючий лікар» та «Волинський медичний вісник». За цим коротким переліком фактів приховується життя здібного, відданого своїй професії клініциста, вченого, організатора, прекрасної за душевними якостями людини, обдарованої як внутрішньою, так і зовнішньою красою.

Сердечно вітаємо Михайла Михайловича Кужка з 75-річчям, зичимо йому міцного здоров'я, творчих успіхів, довгих літ та всіх людських благ.

*Колектив Національного наукового центру фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф. Г. Яновського НАМН України
Правління Асоціації фтизіатрів і пульмонологів України
Правління Асоціації спеціалістів з проблем бронхіальної астми та алергії України
Колектив кафедри фтизіатрії і пульмонології Національного університету охорони здоров'я України ім. П. Л. Шупика,
Редакційна колегія журналу «Астма та алергія»*